

Warunki wodne w lasach w 2025 r. jako wyznacznik problemów, które wystąpią w przyszłości

Andrzej Boczoń¹, Michał Wróbel¹

¹Instytut Badawczy Leśnictwa, Zakład Ekologii Lasu, ul. Braci Leśnej 3, 05-090 Sękocin Stary

e-mail: a.boczon@ibles.waw.pl, m.wrobel@ibles.waw.pl

W 2024 r. odnotowano rekordowo wysoką temperaturę powietrza na obszarze Europy Środkowo-Wschodniej. W połączeniu z niekorzystnym rozkładem opadów atmosferycznych, doprowadziło to do poważnych anomalii w zasobach wodnych terenów leśnych, które wystąpiły głównie w 2025 r. na terenie wschodniej Polski. Zaburzenia dotyczyły zarówno wód gruntowych, jak i wód powierzchniowych. Wody gruntowe osiągnęły najniższy poziom we wszystkich typach siedlisk leśnych (świeżych, wilgotnych i bagiennych), co spowodowało zmianę ich typu wilgotności o jedną klasę w dół oraz znacząco zmniejszyło dostępność wody dla drzewostanów. W ciągu całego 2025 r. na wodach powierzchniowych nie odnotowano wezbrań ani zalewów. Szczególnie dotkliwy okazał się brak wiosennego wezbrania, który mocno ograniczył zasilanie w wodę siedlisk nadrzecznych. Odpływ rzeczny zmniejszył się do poziomu około 15% odpływu normalnego, co doprowadziło do wyschnięcia cieków na znacznych odcinkach i zmiany ich charakteru na okresowy. Dramatycznie zmniejszyło się również zasilanie zbiorników zlokalizowanych na ciekach, prowadząc do znacznego spadku ilości retencjonowanej wody, a w części przypadków do ich całkowitego wyschnięcia. Biorąc pod uwagę fakt, że ocieplenie klimatu notuje coraz wyższe rekordy, a częstotliwość zjawisk ekstremalnych wzrasta, warunki panujące w 2025 r. należy traktować, jako wyznacznik sytuacji, z którą leśnicy będą mierzyć się coraz częściej w przyszłości.